

te
ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/18/2981

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 07.11.2018 Tallinnas,

Vaide esitamise aeg 27.09.2018

Teabevaldaja Lüganuse Vallavalitsus
aadress: Keskpuiestee 20, 43199 Kiviõli
e-posti aadress: valitsus@lyganuse.ee

Teabevaldaja vastutava isik vallasekretär

Vaide esitaja (teabenõudja) Erasik
aadress: Xxxxxxx xxx xx, Lüganuse alevik
e-posti aadress: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx@xxxxxxxx.ee

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lg 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada

2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 19.09.2018 esitatud teabenõue ja väljastada vaide esitaja soovitud salvestus kui keeldumiseks puudub seaduslik alus. Keeldumise korral tuleb viidata keeldumise aluseks olevale seaduse sättele ja põhjendada keeldumist.

3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 16. november 2018.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 1200 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 19.09.2018 esitas vaide esitaja Lügänuise Vallavalitsusele teabenõude, milles palus väljastada 12.09.2018 toimunud volikogu istungi salvestuse.
2. 26.09.2018 keeldus vallavalitsus soovitud salvestuse väljastamisest põhjusel, et soovitud salvestuse puhul ei tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes.
3. Vaide esitaja vallavalitsuse seisukohaga ei nõustunud ning esitas inspeksioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED

Esitasin 19.09.2018 Lügänuise Vallavalitsusele teabenõude, millega palusin väljastada 12.09.2018 toimunud Lügänuise Vallavolikogu istungi helisalvestise. Teabenõudele vastati Avaliku teabe seaduse § 18 lg 1 sätestatud tähtaega järgides, kuid keelduti nõutud helisalvestist väljastamast.

Lügänuise Vallavalitsus leidis oma 26.09.2018 vastuses teabenõudele, et avalikuks teabeks ehk dokumendiks saab AvTS alusel pidada volikogu istungi protokoll. Volikogu istungi protokoll on avalik ning see avalikustatakse dokumendiregistris valla veebilehel. Volikogu istungi heli- või videosalvestis on protokoll koostamisel abivahend, mille saab valida volikogu istungi protokollija vastavalt oma äranägemisele. Seetõttu ei saa AvTS kohaselt dokumendina käsitleda volikogu istungi protokoll projekti ja mis tahes heli- või videosalvestist.^[L] Kuna Lügänuise Vallavolikogu töökord ei kohusta protokoll koostamiseks volikogu istungeid heli- või videosalvestama, siis sellisel juhul ei ole Teie esitatud teabenõudes nimetatud helisalvestise puhul tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõttes st. nimetatud helisalvestis ei ole saadud või loodud seaduse alusel avalike ülesannete täitmiseks.^[SEP] Edastame Teile Lügänuise Vallavolikogu 12.09.2018.a. toimunud istungi protokoll (lisatud manusena), millest nähtub istungi käik ja arutelu ning loeme sellega teabenõude täidetuks.

Siinkohal kinnitan teabenõudjana, et volikogu 12.09.2018 istung salvestati helisalvestisena. Leian, et helisalvestise näol on vastavalt AvTS § 3 lg 1 tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes ning antud juhul on teabevaldaja seadust rikutud. Küsitav info peaks olema avalik ka juba seetõttu, kuivõrd volikogu istungid on avalikud ja kõik volikogu liikmed on olnud alati teadlikud, et toimub istungite salvestamine. Samuti märgin, et teabenõue tuli teabenõudjal esitada vallavalitsusele, kui ametiasutusele, mis on õige, kuid arusaamatuks jääb, et

teabenõudele vastas volikogu istungi helisalvestise osas mitte volikogu esimees (istungi juhataja ja volikogu juht) vaid vallavanem, kes juhib vallavalitsust, mitte volikogu.

Leian, et kuna salvestised on loodud avalike ülesannete täitmise käigus, siis saab neile juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud alustel (AvTS § 3 lg 2). Juurdepääsupiirangute alused on ära toodud §-s 35. Seega saab ametiasutus volikogu istungite salvestustele juurdepääsu piirata üksens juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus. Seadus ei näe ette võimalust keelduda teabenõude täitmisest teabenõudja poolt soovitud viisil, kui puudub seadusest tulenev alus ning teabevaldajal omaalgatuslikult otsustada, kas ja millisel viisil ta teabenõude täidab.

Käesoleva sekkumistaotluse esitamise hetkeks ei ole vallavalitsus teabevaldajana teabenõudjale kõnealuse volikogu istungi helisalvestist väljastanud.

Leian, et antud juhul tuleks Andmekaitse Inspeksioonil teha Lüganuse Vallavalitsusele, kui teabevaldajale ettekirjutus teabenõudega soovitud Lüganuse vallavolikogu 12.09.2018 toimunud istungi helisalvestise väljastamiseks teabenõudjale.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite 08.10.2018.a vaidemenetluses järelepärimise, milles palute Lüganuse Vallavalitsuselt seletusi seoses eraisiku vaidega Lüganuse Vallavalitsuse tegevuse peale teabenõudele vastamisel.

Vaide kohaselt esitas Eraisik 19.09.2018.a Lüganuse Vallavalitsusele teabenõude, milles palus väljastada 12.09.2018.a toimunud volikogu istungi helisalvestise. Olete soovinud hiljemalt 18.10.2018.a vastuseid küsimustele, millele järgnevalt vastame.

Vallavolikogu istungeid salvestab ja protokollib vallakantselei registripidaja. Tulenevalt Lüganuse Vallavolikogu töökorra § 7 lg 10 teisest lausest salvestis säilitatakse kaks nädalat, seejärel hävitatakse. 12.09.2018.a volikogu istungi helisalvestis on säilinud ning asub valla kui ametiasutuse valduses.

Lüganuse Vallavalitsus oli oma 26.09.2018.a teabenõude vastuses seisukohal, et avalikuks teabeks ehk dokumendiks saab AvTS alusel pidada volikogu istungi protokoll. Volikogu istungi protokoll on avalik ning see avalikustatakse dokumendiregistris valla veebilehel. Volikogu istungi heli- või videosalvestis on protokoll koostamisel abivahend, mille saab valida volikogu istungi protokollija vastavalt oma äranägemisele. Seetõttu ei saa AvTS kohaselt dokumendina käsitleda volikogu istungi protokoll projekti ja mis tahes heli- või videosalvestist. Kuna Lüganuse Vallavolikogu töökord ei kohusta protokoll koostamiseks volikogu istungeid heli- või videosalvestama, siis sellisel juhul ei ole helisalvestise puhul tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõttes s.t nimetatud helisalvestis ei ole saadud või loodud seaduse alusel avalike ülesannete täitmiseks.

Teabenõude vastuse manusena väljastas Lüganuse Vallavalitsus vaide esitajale 19.09.2018.a vallavolikogu koosoleku protokoll, millest nähtub istungi käik ja arutelu ning luges sellega teabenõude täidetuks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave, mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega ei ole avalikuks teabeks mitte ainult dokumendid, vaid ka helisalvestised, videod jms, mis on loodud või saadud avalike ülesannete täitmise käigus.

Vastuses inspeksiooni järelepärimisele on Lüganuse Vallavalitsus selgitanud, et vallavalitsus oli oma 26.09.2018.a teabenõude vastuses seisukohal, et avalikuks teabeks ehk dokumendiks

saab AvTS alusel pidada volikogu istungi protokoll. Volikogu istungi protokoll on avalik ning see avalikustatakse dokumendiregistris valla veebilehel. Volikogu istungi heli- või videosalvestis on protokoll koostamisel abivahend, mille saab valida volikogu istungi protokollija vastavalt oma äranägemisele. Seetõttu ei saa AvTS kohaselt dokumendina käsitleda volikogu istungi protokoll projekti ja mis tahes heli- või videosalvestist. Kuna Lüganuse Vallavolikogu töökord ei kohusta protokoll koostamiseks volikogu istungeid heli- või videosalvestama, siis sellisel juhul ei ole helisalvestise puhul tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõttes s.t nimetatud helisalvestis ei ole saadud või loodud seaduse alusel avalike ülesannete täitmiseks.

Inspektsioon ei nõustu siinkohal Lüganuse valla seisukohaga, et volikogu istungite salvestised ei ole saadud avalikke ülesandeid täites. Volikogu istungid on volikogu töövorm, mis on seotud omavalitsuse ülesannete ehk avalike ülesannete täitmisega. Seega on volikogu istungi salvestised saadud avalikke ülesandeid täites. Siinkohal ei ole oluline, kas seadus, valla põhimäärus või muu õigusakt kohustab istungeid salvestama või tehakse seda protokoll koostamise abivahendina või mõnel muul eesmärgil. Seega on volikogu istungite helisalvestid avalik teave avaliku teabe seaduses mõistes, mis on saadud/loodud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 3 lg 2 kohaselt võib avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

AvTS § 5 lg 1 punkt 1 sätestab, et teabevaldajaks on riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus. Seega on Lüganuse Vallavalitsus teabevaldajaks avaliku teabe seaduse mõistes ning saab oma valduses olevale teabele juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus. Lüganuse Vallavalitsuse vastusest teabenõudele ega vastusest inspektsiooni järelepärimisele ei nähtu, et vaide esitaja soovitud helisalvestisele oleks juurdepääsupiiranguid kehtestatud.

Siiski pean siinkohal vajalikuks selgitada, et enne teabe väljastamist tuleb vallavalitsusel kui teabevaldajal veenduda, et väljastav salvestis ei sisaldaks piiranguga teavet. Juhul kui salvestis sisaldab ka piiranguga teavet, siis tuleb väljastada see osa salvestisest, millele piirangud ei laiene. Nimelt sätestab AvTS § 38 lg 2, et kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti.

AvTS § 17 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue teabenõudja poolt soovitud viisil. Seega ei saa teabevaldaja teabenõudja eest otsustada, millisel kujul ja millist teavet väljastada. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest teabenõudja poolt soovitud viisil keelduda on ära toodud AvTS § 17 lg-s 2. Antud juhul ühelgi sellisele alusele viidatud ei ole. Kui teabevaldajal on soovitud teave olemas ja puudub alus keelduda teabe (sh soovitud viisil) väljastamisest, tuleb teabenõue täita teabenõudja poolt soovitud viisil.

Eeltoodust tulenevalt tuleb Lüganuse Vallavalitsusel vaide esitaja 19.09.2018 esitatud teabenõue uuesti läbi vaadata ja väljastada vaide esitaja soovitud salvestus kui keeldumiseks puudub seaduslik alus. Keeldumise korral tuleb viidata keeldumise aluseks olevale seaduse sättele ja põhjendada keeldumist.

Lisaks eeltoodule on vaide esitajale jäänud arusaamatuks, miks antud juhul on tema teabenõudele vastanud vallavanem, mitte volikogu esimees, kes volikogu koosolekut, mille helisalvestist küsiti, juhatas. Selgitan, et see, kuidas asutuses on töö korraldatud, on asutuse enda otsustada, sh see, kes teabenõuetele vastab, mistõttu inspektsioon selle üle järelevalvet ei teosta. Reeglina korraldab ka volikogu asjaajamist vallakantselei, kui volikogul eraldi kantseleid ei ole. Kuna see, kes teabenõude vastusele alla kirjutab, vaide esitaja õigusi iseenesest ei riku, siis inspektsioon selles osas seisukohta ei võta.

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel